

Αναμένοντας την Δευτέρα Παρουσία. Ξανά!

26^η Μαΐου 2013

Ο κ. Lee C. Buchheit, της Νεοϋορκέζικης «φίρμας» Cleary Gottlieb Steen & Hamilton, είναι ο αδιαφιλονίκητος «ειδικός» στα κουρέματα δημόσιου χρέους παγκοσμίως. Στο Μεξικό, στην Βραζιλία, στην Ελλάδα πέρσι (με το γνωστό PSI) ήταν βασικός σύμβουλος στην «αναδιάρθρωση» των κρατικών ομολόγων. Σε πρόσφατο άρθρο του, στο οποίο προσπαθεί να μεταφέρει με χιουμοριστικό τρόπο τα διδάγματα που πρέπει να μάθουν οι πολιτικοί από την Ιστορία των Κουρεμάτων, καταλήγει σε τρεις βασικές συμβουλές προς πολιτικούς:

1. Αγνοείτε όλες τις μελέτες βιωσιμότητας του χρέους σας που βασίζονται στην υπόθεση ότι, στην διάρκεια της θητεία σας, και πριν την ωρίμανση ενός ακριβού ομολόγου, θα προκύψει με πιθανότητα μεγαλύτερη του 50% η... Δευτέρα Παρουσία.
2. Αποφύγετε τόσο την υπεραιοδοξία όσο και την κατάθλιψη. Μην γράψετε στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο επιστολή που να ξεκινά με την φράση: «Σήμερα το μεσημέρι ψόφησε η τελευταία μας καμήλα. Βοήθεια!»
3. Μόλις καταλάβετε ότι το χρέος σας είναι βουνό που θα κουρευτεί έτσι κι αλλιώς, προχωρήστε άμεσα και απαιτήστε να κουρευτεί χωρίς καθυστέρηση ένα μεγάλο τμήμα του. Οι πιστωτές σας απευχθάνονται τα κουρέματα όμως αυτό που σιχαίνονται ακόμα περισσότερο είναι παρατεταμένες περιόδους παλινωδιών και αναποφασιστικότητας. Η αποτελεσματικότητα, η αποφασιστικότητα, η πειθαρχία και η δίκαιη αντιμετώπιση των υπό κούρεμα πιστωτών θα χαρακτηί στην μνήμη των αγορών που τα θυμούνται αυτές τις αρετές όταν πλέον ο πόνος του κουρέματος έχει ξεχαστεί.

Αυτά λέει όχι κάποιος περίεργος ανατρεπτικός αλλά ο άνθρωπος των αγορών που σχεδίασε τόσα κουρέματα, συμπεριλαμβανομένου και του ελληνικού PSI. Συγκρίνετε πως λειτούργησαν οι κυβερνήσεις Παπανδρέου-Παπαδήμου υπό το πρίσμα των συμβουλών του κ. Buchheit. Για να το πω απλά, έκαναν *ακριβώς το αντίθετο* σε όλα τα μήκη, τα πλάτη και τα ύψη. Αρχικά, ο κ. Παπανδρέου έστειλε μήνυμα στο ΔΝΤ και στους εταίρους μας ότι η «τελευταία καμήλα ψόφησε το μεσημέρι». Πολύ σύντομα ξεκίνησε μια απίστευτα επιθετική ρητορική ότι κούρεμα όχι μόνο δεν πρέπει και δεν χρειάζεται να γίνει αλλά ότι, όποιος το προτείνει, έχει περάσει στην κλίκα των εθνοπροδοτών (το λέω αυτό εξ ίδιας πείρας). Κι όταν τον Ιούνιο του 2011 η πραγματικότητα δεν μπορούσε πλέον να κρυφτεί πίσω από το προπέτασμα καπνού και προπαγάνδας, και η ΕΕ αποφάσισε να συζητήσει το κούρεμα, η κυβέρνησή μας τάχθηκε υπέρ ενός τόσο μικρού κουρέματος που να ήταν δώρον-άδωρον. Και σαν να μην έφτανε αυτό, η διαδικασία για να γίνει το κούρεμα διήρκεσε οκτώ καταστροφικούς μήνες στην διάρκεια των οποίων Βρυξέλλες, Βερολίνο και Αθήνα επιδόθηκαν σε μια ακατάπαυστη ακολουθία παλινωδιών και αναποφασιστικότητας.

Κάπως έτσι φτάσαμε στο αμίμητο στην παγκόσμια οικονομική οικονομία: **Και** να κάνουμε δύο, τελικά, βαθεία κουρέματα σε ένα μόλις χρόνο (το PSI αρχικά και την κατ' ευφημισμό «επαναγορά χρέους» κατόπιν) **και** το χρέος μας να παραμείνει το ίδιο (σε απόλυτες τιμές), την στιγμή που το ΑΕΠ της χώρας έχασε περί τα 70 δις. Όπερ μεθερμηνευόμενον, έχουμε και πάλι ένα δημόσιο χρέος το οποίο θα κουρευτεί ξανά θέλουμε δεν θέλουμε– και θα κουρευτεί πολύ. Εν όψει του τρίτου κουρέματος, μάθαμε το μάθημα που τόσο χιουμοριστικά μας μεταφέρει ο κ. Buchheit, και το οποίο δεν έμαθαν οι κυβερνήσεις Παπανδρέου και Παπαδήμου; Όχι βέβαια. Τις ίδιες εγκληματικές ανοησίες κάνουμε τώρα. Λέει η τριτοκομματική κυβέρνηση του κ. Σαμαρά: Να περιμένουμε να γίνουν οι ομοσπονδιακές εκλογές στην Γερμανία. Να περιμένουμε να πετύχουμε σοβαρό πρωτογενές πλεόνασμα. Μόνο τότε, και αν δεήσουν οι ευρω-αγάδες, να αρχίσουμε την συζήτηση για ένα κούρεμα το οποίο να μην είναι και πολύ μεγάλο και τους στενοχωρήσουμε.

Υπάρχει τίποτα χειρότερο από μία αστική πολιτική εξουσία που αγνοεί, στην πιο κρίσιμη καμπή της σύγχρονης ιστορίας μας, την ίδια την αστική λογική; Την λογική των κορυφαίων λειτουργιών της αγοράς χρήματος;